

Izvorna jezična inačica ove stranice [sk](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutano pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.
Swipe to change

slovački

Nacionalno zakonodavstvo

Slovačka

Ova stranica sadržava informacije o pravnom sustavu Slovačke. Pogledajte stranicu [Pravni poredak – Slovačka na web-mjestu Europska pravosudna mreža: pravni poredak građanskog prava](#).

Službeni prijevod nije dostupan u jezičnoj verziji koju tražite.

Ovdje možete pristupiti strojnom prijevodu ovog sadržaja. Imajte na umu da je svrha tog prijevoda samo pružiti kontekst. Vlasnik ove stranice ne prihvaća nikakvu odgovornost ni obvezu u pogledu kvalitete strojno prevedenog teksta.

-----hrvatski-----bugarskišpanjolskičeški danski njemački estonski grčki engleski francuski talijanski latvijski litavski mađarski malteški nizozemski poljski portugalski rumunjski slovenski finski švedski

Izvori prava

Vrste pravnih instrumenata – opis

Izraz „izvori prava” ima tri značenja:

- izvori prava u materijalnom smislu – materijalni izvori prava
- izvori prava u epistemološkom smislu – izvori poznavanja prava
- izvori prava u formalnom smislu – formalni pravni izvori.

Tradicionalno razlikujemo sljedeće vrste izvora prava na temelju razvoja pravnih normi i obvezujućeg oblika u kojemu su iskazane:

- pravni običaj
- presedan (zakon koji je sudac stvorio)
- zakon
- normativni ugovori
- opća pravna načela
- zdrav razum

suvremene knjige, pravna literatura i mišljenja stručnjaka
međunarodni sporazumi uvršteni u pravni poredak Slovačke.

Hijerarhija pravnih normi

Hijerarhija pravnih normi jedno je od temeljnih načela pravnog poretka Slovačke. Ključno je razumjeti odgovarajuće mjesto tog načela u zakonodavnoj praksi i provedbi zakona. No hijerarhija normi nije tek pitanje jednostavnog logičkog prvenstva. Hijerarhija je povezana s cjelokupnim pitanjem **legitimne vlasti** te obuhvaća i kategorički imperativ kojim se propisuje da zakon može donijeti samo tijelo koje je za to zakonski ovlašteno – u granicama zakona i vlastitih zakonodavnih ovlasti.

Zakonodavstvo se kategorizira prema tzv. „pravnoj snazi”. **Pravna snaga** odnosi se na svojstva pravnih normi, pri čemu je jedan zakon podređen drugom (onom s većom pravnom snagom) ili se pravna norma izvodi iz one s većom pravnom snagom. Ako je u nekom slučaju riječ o pravnim normama različite pravne snage, slabija norma ne može biti u suprotnosti s jačom, a jača norma može nadjačati slabiju.

S obzirom na razine pravne snage zakonodavstvo je moguće hijerarhijski raspodijeliti kako slijedi:

Primarno zakonodavstvo (zakoni)

- ustavni zakoni (uvijek primarni)
- zakoni (primarni ili izvedeni iz ustavnih zakona).

Sekundarno zakonodavstvo (drugi naziv: podzakonski akti)

- državni propisi – uvijek sekundarni
- pravne norme središnjih državnih tijela – uvijek sekundarne
- pravne norme tijela samoupravnih jedinica (nadležnih tijela) – primarne ili sekundarne
- pravne norme koje su u izvanrednim okolnostima izdala druga nadležna tijela osim državnih tijela – uvijek sekundarne.

Ako zakon u zakonodavnom sustavu ima prednost, to znači da se sve druge pravne norme moraju iz njega izvesti i biti s njim kompatibilne te ne smiju biti u suprotnosti. To znači da u praksi treba slijediti pravnu normu više razine ako je pravna norma niže razine u suprotnosti s njom.

Institucijski okvir

Institucije odgovorne za donošenje pravnih normi

Dolje navedena tijela i nadležna tijela mogu donositi zakone (zakonodavna tijela):

Nacionalno vijeće Slovačke Republike – Ustav, ustavni zakoni, zakoni, međunarodni sporazumi iznad zakona, međunarodni sporazumi sa zakonskom snagom

Vlada Slovačke Republike – državni propisi

ministarstva i druga središnja državna tijela – provedbene odluke, provedbeni dekreti i mjere

općinske i gradske skupštine – propisi opće primjene

građani (glasači) Slovačke Republike – rezultati referendumata sa snagom ustavnog zakona; rezultati referendumata sa zakonskom snagom

stanovnici općine ili grada – rezultati lokalnog referendumata sa snagom uredbe s općom primjenom

općinska i gradska državna tijela i lokalna tijela vlasti – uredbe s općom primjenom.

Zakonodavni postupak

Koraci u zakonodavnom postupku:

upućivanje prijedloga – zakonodavna inicijativa

debata o prijedlogu zakona
glasanje (odluka o prijedlogu zakona)
donošenje predloženog zakona
proglašenje (objava) zakona.

Postupak donošenja odluka

Zakonodavni postupak

Upućivanje prijedloga – zakonodavna inicijativa

Prema članku 87(1) Zakona br. 460/1992 (Ustav Slovačke Republike), zakone mogu predlagati:

odbori Nacionalnog vijeća Slovačke Republike

članovi Nacionalnog vijeća Slovačke Republike (nazivaju se i članovi Parlamenta)

Vlada Slovačke Republike.

Zakoni se podnose grupirani u odjeljke zajedno s objašnjenjima.

Rasprava o zakonu

Prema poslovniku Nacionalnog vijeća Slovačke Republike (Akt br. 350/1996), zakoni prolaze kroz tri čitanja:

Prvo čitanje obuhvaća općenitu debatu o sadržaju, odnosno onome što se naziva „**filozofijom**“ predloženog zakona. U ovoj fazi nije moguće predlagati izmjene ili dopune.

U drugom čitanju o prijedlogu zakona raspravlja odbor Nacionalnog vijeća kojem je zakon dodijeljen. Svaki zakon mora proći i kroz Ustavni odbor, posebice radi osiguranja **usklađenosti prijedloga zakona sa slovačkim Ustavom**, ustavnim zakonima, međunarodnim sporazumima koji obvezuju Slovačku Republiku, zakonima i pravom EU-a. Nakon toga **moguće je predložiti izmjene i dopune**, a o tome se glasa po dovršetku rasprava u odboru. Zbog toga je prije rasprave o prijedlogu zakona u Nacionalnom vijeću Slovačke Republike potrebno usuglasiti različite stavove. Prijedlog zakona se šalje Nacionalnom vijeću Slovačke Republike nakon što **Koordinacijski odbor posebnom rezolucijom odobri zajedničko izvješće odbora**. To izvješće čini osnovu debate u slovačkom Nacionalnom vijeću i glasanja o prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Treće čitanje ograničeno je na one odredbe prijedloga zakona za koje su u drugom čitanju odobrene izmjene ili dopune. U trećem čitanju članovi Parlamenta mogu iznijeti samo izmjene koje se odnose na ispravak pogrešaka u nacrtu zakonodavnih akata te gramatičkih i pravopisnih pogrešaka. Izmjene ili dopune čija je svrha otklanjanje drugih pogrešaka mora podnijeti barem trideset članova Nacionalnog vijeća Slovačke Republike. Nakon rasprave o tim izmjenama i dopunama glasa se o prijedlogu zakona u cjelini.

Glasanje (odluka o zakonu)

Da bi zakon bio donesen, **za njega mora glasati najmanje polovica prisutnih članova**.

Isključivo kvalificirana većina, odnosno tri petine svih članova Nacionalnog vijeća Slovačke Republike (3/5 od 150), može izglasati izmjenu Ustava i stavljanje pojedinačnih članaka izvan snage.

Nacionalno vijeće Slovačke Republike ima kvorum ako je prisutna barem polovica članova.

Potpisivanje donesenog zakona

Doneseni zakon potpisuju:

predsjednik Slovačke Republike

predsjednik Nacionalnog vijeća Slovačke Republike

premijer Slovačke Republike.

Taj korak u postupku obuhvaća provjeru sadržaja, proceduralne ispravnosti i konačnog oblika donesenog zakona. Najviši ustavni dužnosnici potpisivanjem podupiru tekst zakona.

Predsjednik ima pravo uložiti „suspenzivni veto“ i odbiti potpisivanje donesenog zakona na temelju neodgovarajućeg sadržaja. Predsjednik tada mora doneseni zakon zajedno sa svojim primjedbama vratiti Nacionalnom vijeću Slovačke Republike na ponovnu debatu.

Zakon tada prolazi kroz drugo i treće čitanje. U toj fazi Nacionalno vijeće Slovačke Republike može – ali i ne mora – uzeti u obzir predsjednikove primjedbe.

Nacionalno vijeće Slovačke Republike može ponovno glasati i tako poništiti „suspenzivni veto“, a u tom slučaju zakon mora biti proglašen pa i bez predsjednikova potpisa.

Proglašenje (objava) zakona

Proglašenje je konačni korak u zakonodavnom postupku. Zakoni koji se odnose na državu u cjelini formalno se objavljuju u Zbirci zakonskih akata (*Zbierka zákonov*) Slovačke Republike. Ta je objava u nadležnosti slovačkog Ministarstva pravosuđa.

Stupanje na snagu

Zakon stupa na snagu **nakon objave**.

Lokalne pravne norme zbog ograničene se teritorijalne primjene objavljuju na službenoj oglasnoj ploči tijekom određenog razdoblja, obično 15 dana.

Načini rješavanja mogućih proturječja između različitih izvora prava

Zakoni manje pravne snage ne smiju biti u suprotnosti sa zakonima veće pravne snage.

Zakon je moguće dopuniti ili staviti izvan snage samo zakonom iste ili veće pravne snage.

U praksi se proturječja između zakona jednake pravne snage rješavaju tako da se novijim zakonom stavlja stariji zakon izvan snage ili ga se dopunjuje ili se pak specifičnom normom stavlja izvan snage opća norma ili je se dopunjuje.

Ustavni sud Slovačke Republike revidira i odlučuje o sljedećem:

jesu li zakoni usklađeni s Ustavom

jesu li državni propisi i pravne norme opće primjene ministarstava i drugih središnjih državnih tijela usklađeni s Ustavom, ustavnim zakonima i zakonima

jesu li propisi opće primjene koje izdaju tijela samoupravnih jedinica usklađeni s Ustavom i zakonima

jesu li pravne norme opće primjene koje izdaju lokalna tijela središnje uprave usklađene s Ustavom i drugim zakonima opće primjene

jesu li zakoni opće primjene usklađeni s međunarodnim sporazumima proglašenima na način utvrđen zakonom o proglašenju zakona.

Ako Ustavni sud presudi da su dijelovi zakona proturječni, takvi zakoni – ili njihovi dijelovi ili odredbe – prestaju biti na snazi. Ako tijela koja su donijela takav zakon nakon presude ne usklade zakon s primjenjivim zakonom veće pravne snage unutar zakonskog roka, zakon – ili njegovi dijelovi ili odredbe – se poništava.

Pravne baze podataka

Baza podataka JASPI Ministarstva pravosuđa Slovačke Republike.

[JASPI baza podataka](#) slovačkog Ministarstva pravosuđa omogućuje vam pristup:

zakonima i drugom zakonodavstvu

konsolidiranim verzijama zakona nakon svake izmjene

međunarodnim sporazumima i drugim izvorima prava (objavljenima u Zbirci zakonskih akata Slovačke Republike) sudskim odlukama i mišljenjima sudova (objavljenima u Izvješćima (*Zbierka súdnych rozhodnutí*) Vrhovnog suda Slovačke Republike) odlukama, mišljenjima i nalazima Ustavnog suda Slovačke Republike odabranim odlukama regionalnih i okružnih sudova, informacijama o stručnjacima, prevoditeljima i tumačima.

Drugi sadržaj dostupan u bazi podataka JASPI obuhvaća:

zakone i drugo zakonodavstvo objavljeno od 1945. u Zbirci zakonskih akata Slovačke Republike ažurirane tekstove donesenih zakona, javnih obavijesti i drugog zakonodavstva tekstove mišljenja i odluka Vrhovnog suda Slovačke Republike od 1961., dokumente Ustavnog suda Slovačke Republike od uspostave neovisne Slovačke Republike (1. siječnja 1993.) odabrae odluke regionalnih i okružnih sudova, informacije o stručnjacima, prevoditeljima i tumačima.

Baza podataka JASPI otvoreni je i nekomercijalni sustav osmišljen kako bi se građanima pružio besplatan pristup sveobuhvatnim pravnim informacijama o zemlji. Svrha je projekta pružanje brzog i jasnog pristupa pravnim informacijama.

Informacijski sustav za „zakonodavni tijek rada” ima dvije funkcionalne aplikacije.

Prva je aplikacija **Uređivač nacrtu zakona**, čija je glavna funkcija sastavljanje zakona, izmjena i kombiniranih izmjena. Uređivač automatski stvara strukturirane pravne dokumente (struktura XML) u skladu s odobrenim Zakonodavnim pravilima Vlade Slovačke Republike. Korisnik može izravno urediti konsolidiranu verziju trenutnog pravnog dokumenta (zakoni, državni propisi itd.), a aplikacija automatski stvara izmijenjenu verziju. Korisnik može pregledati konsolidiranu verziju pravnog dokumenta s istaknutim izmjenama. Konačni je rezultat strukturirani XML dokument. Zakon se tada objavljuje u aplikaciji Portal za zakonodavni tijek rada u različitim formatima.

Portal **slijedi zakonodavne procese** za sve vrste pravnih dokumenata. Posebna se pažnja pridaje savjetovanjima među odjelima, a to obuhvaća i javna savjetovanja (svatko može podnijeti primjedbe). Korisnici portala jednostavno mogu pretraživati pravne dokumente prema nekoliko kriterija, a mogu primiti i obavijesti putem e-pošte ili RSS nacrtu o promjenama u zakonodavnim fazama objave novih nacrtu a odabranim područjima. Cilj je zakonodavni postupak učiniti transparentnijim i dostupnijim svima.

Druge poveznice

[Zakonodavni portal Ministarstva pravosuđa Slovačke Republike](#)

Posljednji put ažurirano: 18/03/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.